

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN
KLASYFIKACYJNYCH Z PRZEDMIOTU PRZYRODA
ODDZIAŁY IV**

DZIAŁ I. Badam i poznaję przyrodę						
N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
1	Czego dowiem się na lekcjach przyrody?	● wyjaśnia, czym się zajmuje przyrodnik ● wymienia podstawowe zasady bezpieczeństwa na lekcjach przyrody ● wymienia dwie z czterech dziedzin nauk przyrodniczych	● wyjaśnia, czym jest przyroda ● wymienia trzy źródła wiedzy przyrodniczej ● rozpoznaje niektóre piktogramy substancji niebezpiecznych na rysunkach lub fotografiach ● wymienia zapisy regulaminu pracowni przyrodniczej	● wymienia wszystkie dziedziny nauk przyrodniczych ● podaje definicję przyrody ● wymienia wszystkie źródła wiedzy przyrodniczej ● podaje przykłady substancji niebezpiecznych w swoim otoczeniu	● wyjaśnia, czym zajmuje się każda z dziedzin nauk przyrodniczych (biologia, geografia, chemia, fizyka) ● rozpoznaje i wyjaśnia zagrożenia, odczytując piktogramy umieszczone na opakowaniach różnych substancji ● planuje własną pracę w oparciu o zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni	● podaje przykłady znanych przyrodników ● przewiduje skutki użycia substancji niebezpiecznych w niewłaściwy sposób ● proponuje własny regulamin pracowni w oparciu o poznane na lekcji zasady bezpieczeństwa
2	Jak mogę poznawać przyrodę?	● wymienia zmysły człowieka (wzrok, słuch, węch, smak i dotyk) ● wyjaśnia, czym jest obserwacja ● nazywa prawidłowo przyrządy	● wyjaśnia zastosowanie zmysłów w poznawaniu przyrody ● podaje przykład obserwacji przyrodniczej opartej na własnym otoczeniu ● wyjaśnia zasadę wykorzystania	● wymienia narządy zmysłów ● dobiera odpowiedni zestaw przyrządów do planowanego badania lub obserwacji przyrodniczej ● podaje cechy obserwacji przyrodniczej	● wyjaśnia funkcję zmysłów w poznawaniu przyrody ● dowodzi zasadności systematyczności obserwacji przyrodniczych ● uzasadnia potrzebę dokumentowania	● planuje obserwację pozwalającą na użycie min trzech zmysłów do poznawania wybranego elementu przyrodniczego

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		wykorzystywane w poznawaniu przyrody	dowolnego przedmiotu, np. lupy, do dokonywania badań przyrodniczych		obserwacji przyrodniczych	
3	Jak prowadzić doświadczenia?	- definiuje pojęcie doświadczenie - definiuje pojęcie eksperyment - wyjaśnia pojęcia: próba kontrolna i próba badawcza	- wyjaśnia różnice między doświadczeniem a eksperymentem - poprawnie formułuje problem badawczy - odróżnia próbę kontrolną od próby badawczej	- stosuje odpowiednią kolejność działań podczas planowania doświadczenia - stawia bezbłędnie hipotezę	planuje doświadczenie, które ma na celu potwierdzenie lub zaprzeczenie stawianej hipotezie	- samodzielnie planuje doświadczenie, stawia hipotezę i problem badawczy - samodzielnie wykonuje zielnik
		- wymienia etapy od obserwacji do doświadczenia - wyjaśnia zasady bezpiecznej pracy podczas wykonywania doświadczeń	stosuje zasady bezpiecznej pracy podczas wykonywania doświadczeń	planuje proste doświadczenie, np. sprawdzające rozpuszczalność różnych substancji w wodzie	- analizuje doświadczenia i przewiduje stawianą hipotezę oraz problem badawczy - prawidłowo opisuje wykonywane doświadczenia	
4	Z czego składa się otaczający nas świat?	- definiuje pojęcie materia - wymienia stany skupienia (ciekły, stały i gazowy) - nazywa różne stany skupienia wody (lód, ciecz, para wodna) - wymienia ciała kruche, sprężyste	- podaje przykłady materii w swoim otoczeniu - odróżnia stany skupienia (ciekły, stały i gazowy) - definiuje topnienie, parowanie, krzepnięcie i skraplanie - wymienia właściwości ciał kruchych,	- porównuje stany skupienia, biorąc za podstawę odległości między cząsteczkami na rysunku lub schemacie - podaje inne niż w podręczniku przykłady ciał kruchych, sprężystych i plastycznych	- potrafi dowieść, że różne przedmioty, np. szkolna ławka, są materią - omawia obieg wody w przyrodzie - bada właściwości ciał i określa ich charakter - przyporządkowuje nieznane ciało do ciał plastycznych, sprężystych lub	proponuje własną listę ciał sprężystych, kruchych i plastycznych, które może spotkać w życiu codziennym

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		i plastyczne znane ze swojego otoczenia	sprężystych i plastycznych		kruchych na podstawie jego właściwości	
5	Gdzie jest północ?	● podaje definicję widnokregu ● wskazuje na ilustracji linię widnokregu ● wymienia nazwy głównych kierunków świata ● opisuje przynajmniej jeden sposób na wyznaczenie kierunku północnego przez uważną obserwację obiektów przyrodniczych	● wskazuje w terenie widnokrąg i linię widnokregu ● wskazuje główne kierunki świata na różny kierunków ● wymienia przynajmniej jeden sposób na wyznaczenie kierunku północnego przez obserwację Słońca i gwiazd lub obiektów przyrodniczych	● wyjaśnia, dlaczego obserwator jest zawsze w środku widnokregu ● posługuje się pełnymi nazwami oraz skrótami głównych kierunków świata ● przyporządkowuje skróty do nazw głównych kierunków geograficznych ● wyjaśnia, w jaki sposób wyznaczyć północ za pomocą Gwiazdy Polarnej i własnego cienia	● wyjaśnia, od czego zależy zasięg widnokregu ● określa położenie obiektów względem siebie, posługując się nazwami głównych kierunków świata ● podaje nazwy pośrednich kierunków świata ● podaje przykłady wykorzystania w życiu umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych	● podaje przykłady miejsc i sytuacji z życia codziennego, gdzie możemy zaobserwować różną wielkość widnokregu ● wyjaśnia, w jaki sposób tworzy się nazwy kierunków pośrednich ● wymienia wszystkie sposoby wyznaczenia kierunku północnego
6	Jak wyznaczyć północ za pomocą przyrządów?	● wyznacza na podstawie instrukcji główne kierunki geograficzne za pomocą kompasu	● omawia budowę kompasu i gnomonu ● wskazuje, co może zakłócać pracę kompasu	● samodzielnie wyznacza kierunki za pomocą kompasu	● samodzielnie wyznacza kierunki za pomocą gnomonu	● wyjaśnia, czym różni się busola od kompasu
		● konstruuje prosty gnomon, wyjaśnia zasadę jego działania	● określa warunki wyznaczania kierunku północnego za pomocą gnomonu	● wyznacza główne kierunki geograficzne za pomocą gnomonu, posługując się instrukcją	● ocenia dokładność i łatwość wyznaczania północy za pomocą kompasu i gnomonu	● wskazuje zależność między gnomonem a działaniem zegarów słonecznych

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
						korzysta z GPS, np. w telefonie, do wskazania własnego położenia
7	Podsumowanie działu	wszystkie wymagania z lekcji 1–6				
DZIAŁ II. Środowisko życia organizmów						
1	Jak dzielimy organizmy?	- wymienia nazwy pięciu królestw organizmów - wymienia trzy z sześciu czynności życiowych organizmów żywych - wyjaśnia, że wszystkie organizmy są zbudowane z komórek - wymienia cechy organizmów	- definiuje pojęcie „czynności życiowe” - wymienia wszystkie sześć czynności życiowych organizmów	- charakteryzuje czynności życiowe organizmów - definiuje pojęcie „komórka”	- ocenia, do którego królestwa należy organizm zaprezentowany na zdjęciu lub rysunku - odróżnia organizm jednokomórkowy od wielokomórkowego	- podaje przykłady organizmów jednokomórkowych - uzasadnia, dlaczego wirusy nie należą do żadnego z królestw organizmów
2	Jak odżywiają się organizmy?	- wyjaśnia, czym jest samożywność - wyjaśnia, czym jest cudzożywność - wymienia rodzaje organizmów cudzożywnych (drapieżniki,	- wymienia przykłady królestw organizmów samożywnych i cudzożywnych - wyjaśnia, co oznacza, że organizm jest pasożytem, drapieżnikiem,	- podaje przykłady organizmów samożywnych i cudzożywnych - podaje przykłady organizmów roślinożernych, drapieżników	- dowodzi, że człowiek jest organizmem cudzożywnym - podaje pełne równanie fotosyntezy (zapis słowny) - opisuje przebieg fotosyntezy	projektuje doświadczenie pozwalające udowodnić, że światło jest niezbędne do zachodzenia fotosyntezy

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		pasożyty, roślinożercy i wszystkożercy)	roślinożercą lub wszystkożercą ● wymienia przystosowania drapieżników do odżywiania się	i pasożytów ● opisuje przystosowania zwierząt do odżywiania się różnymi sposobami		
3	Jak wygląda życie w wodzie?	● opisuje warunki panujące w środowiskach wodnych	● wymienia ożywione elementy środowiska ● wymienia nieożywione elementy środowiska	● wyjaśnia, jak głębokość zbiornika wpływa na ilość światła dostępnego dla organizmów	● porównuje warunki życia w wodzie z warunkami życia na lądzie	● wykonuje plakat z opisem wybranego zbiornika wodnego zawierający informacje o jego
		● podaje nazwy trzech mieszkańców wód słodkich	● podaje nazwy trzech mieszkańców wód słonych (bez ryb) ● wymienia min trzy gatunki ryb słodkowodnych ● wymienia przykłady zbiorników sztucznych	● przyporządkowuje organizm do środowiska wód słodkich lub słonych na podstawie jego wyglądu (na zdjęciu lub rysunku) ● wyjaśnia, czym jest opór stawiany przez otoczenie fizyczne	● podaje nazwę organizmu wodnego na podstawie jego zdjęcia lub rysunku ● porównuje zbiorniki sztuczne i naturalne, podając przykłady z najbliższego otoczenia ● potrafi przyporządkować zbiornik wodny do zbiorników sztucznych lub naturalnych na podstawie ich zdjęć lub rysunków	pochodzeniu (naturalny lub sztuczny) oraz innych cechach, w tym przykłady zamieszkujących go organizmów
4	Jak wygląda życie na lądzie?	● wymienia trzy z sześciu warunków życia panujących na lądzie	● wymienia wszystkie warunki panujące na lądzie ● charakteryzuje pustynie piaszczyste i kamieniste	● wyjaśnia, jak zmieniają się warunki życia w środowisku lądowym w ciągu doby ● charakteryzuje pustynie	● wskazuje warunki, które ulegają zmianom w zależności od typu środowiska lądowego (pustynia, las, łąka)	● przygotowuje prezentację w postaci plakatu, prezentacji multimedialnej lub innej formie pokazującej

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		- podaje łąkę, las, pustynię jako przykłady środowisk lądowych - wymienia pięć dowolnych organizmów lądowych	wymienia naturalne i sztuczne środowiska lądowe	lodowe - wymienia przykłady organizmów zamieszkujących góry - potrafi zaklasyfikować środowisko lądowe jako sztuczne lub naturalne na podstawie jego zdjęcia lub rysunku	- opisuje cechy wybranych organizmów, które przystosowały się do życia w górach i na pustyniach - porównuje lądowe środowiska sztuczne z naturalnymi	naturalne i sztuczne środowiska lądowe w najbliższym otoczeniu domu lub szkoły
5	Jak wygląda życie w lesie?	- nazywa warstwy lasu - wymienia wybrane warunki życia w lesie (np. niższe temperatury latem, wysoka wilgotność) - rozpoznaje na rysunku lub zdjęciu liście lub gałązki pospolitych drzew i podaje ich nazwy	- wymienia gatunki roślin budujące poszczególne warstwy lasu - podaje nazwy wybranych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na podstawie ich zdjęć lub rysunków	- wyjaśnia, jaką rolę pełnią lasy w zatrzymywaniu wody w środowisku - określa cechy roślin tworzących runo, podszyt i warstwę koron	- analizuje skład gatunkowy lasów i wskazuje na tej podstawie ich typ (liściaste, iglaste, mieszane) - charakteryzuje szczegółowo warstwy lasu - wskazuje na rolę lasów w ochronie bioróżnorodności na Ziemi	buduje makietę lasu wybranego rodzaju (liściasty, iglasty lub mieszany) obrazującą warstwy lasu
6	Dlaczego lasy są nam potrzebne?	- rozpoznaje pospolite grzyby na podstawie ich rysunków lub zdjęć (łączy podaną nazwę z ilustracją) - wymienia trzy nazwy grzybów trujących - rozdziela drzewa	- rozpoznaje pospolite grzyby na podstawie ich rysunków lub zdjęć - wyjaśnia, jaką rolę pełnią lasy w środowisku i gospodarce człowieka	- rozpoznaje drzewa na podstawie ich zdjęć lub rysunków - opisuje rolę lasów lub drzew w produkcji tlenu dla wszystkich organizmów	- podaje zasady bezpieczeństwa przy zbieraniu i spożywaniu grzybów (pomoc osoby dorosłej, spożycie tylko po ugotowaniu) - uzasadnia potrzebę ochrony lasów	proponuje szereg działań, jakie może podjąć każdy uczeń w celu ochrony lasów przed ich wycinaniem (np. oszczędność papieru, recykling)

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		iglaste i liściaste wymienia zasady zachowania się w lesie				
7	Czym różni się łąka od pola uprawnego?	- wymienia warunki życia panujące na łąkach i polach - odróżnia łąkę od pola uprawnego na zdjęciu lub rysunku	- wyjaśnia, jaką rolę pełni pola uprawne dla człowieka - podaje nazwy typowych organizmów łąki i pola uprawnego	- porównuje warunki życia na łąkach i polach z warunkami życia w lesie - wskazuje łąkę jako środowisko o większej różnorodności biologicznej niż pole uprawne	ocenia związek braku drzew na polach i łąkach z wilgotnością tych środowisk	odróżnia gatunki pospolitych zbóż na podstawie zdjęcia lub rysunku
8	Jakie organizmy mieszkają blisko człowieka?	- wyjaśnia, jak człowiek wpływa na środowisko naturalne - rozpoznaje (łączy nazwy z ilustracjami) organizmy zamieszkujące otoczenie człowieka	- definiuje środowisko antropogeniczne - wskazuje składniki środowiska antropogenicznego w najbliższej okolicy - samodzielnie wymienia nazwy organizmów zamieszkujących blisko człowieka	- opisuje, czym jest udomowienie zwierząt i jakie pozytywne skutki miało ono dla rozwoju cywilizacji - wymienia gatunki udomowionych zwierząt	- przewiduje skutki dalszej antropopresji - porównuje cechy różnych owadów jadowitych - proponuje sposoby zachowania się w sytuacji kontaktu z owadami jadowitymi	wykonuje szkic najbliższej okolicy, wskazując elementy antropogeniczne i naturalne swojego otoczenia
9	Jak organizmy przystosowały się do życia w różnych warunkach?	- wymienia przystosowania ryb do życia w wodzie - wymienia przystosowania zwierząt do życia na lądzie	- wymienia skrzela jako organ wymiany gazowej u ryb - wyjaśnia, jak organizmy przystosowują się do sezonowych wahań temperatury	- wyjaśnia wpływ kształtu ciała na ograniczenie oporu wody - porównuje przystosowania do życia w wodzie i na lądzie na przykładzie kaczki i kury	- wyjaśnia mechanizm działania linii bocznej - dowodzi, że kaczka posiada cechy budowy przystosowujące ją do życia w wodzie a kura do życia na lądzie	analizuje zdjęcie nieznanego organizmu i ocenia, w jakim środowisku on zamieszkuje na podstawie zewnętrznych cech budowy

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		przykładzie psa domowego		(ptactwo domowe)	● analizuje sposoby poruszania się na lądzie i w wodzie, podając przystosowania zwierząt	
10	Podsumowanie działu	● wszystkie wymagania z lekcji 1–9				
DZIAŁ III. Obserwujemy pogodę						
1	Co to jest pogoda?	● wyjaśnia, co to jest pogoda ● określa pogodę na podstawie ilustracji (mroźna, śnieżna, słoneczna, deszczowa) ● wymienia nazwy składników pogody	● definiuje pojęcia „powietrze”, „atmosfera” ● charakteryzuje poznane składniki pogody ● opisuje pogodę, którą widzi za oknem	● wyjaśnia poprawność stwierdzenia „pogoda jest zawsze” ● wyjaśnia, co to jest ciśnienie atmosferyczne ● rozpoznaje nazwy składników pogody w tekście prognozy pogody	● podaje przykład znaczenia atmosfery dla życia na ziemi ● wyjaśnia związek między ciśnieniem atmosferycznym a powstawaniem wiatru	● dowiadyuje się, jaki jest skład powietrza ● charakteryzuje wilgotność powietrza jako składnik pogody
2	Jak się bada pogodę?	● podaje nazwę przyrządu służącego do pomiaru temperatury ● odczytuje z termometru temperaturę powietrza ● rozróżnia temperaturę dodatnią i ujemną	● wyjaśnia, czym zajmuje się meteorolog ● dopasowuje rodzaj termometru do pomiaru temperatury ● prowadzi obserwacje temperatury powietrza ● wymienia nazwy innych przyrządów meteorologicznych	● wyjaśnia, jak powstają prognozy pogody ● podaje zastosowania termometru w różnych sytuacjach życia codziennego ● dopasowuje składnik pogody do przyrządu, którym jest badany ● określa kierunek, z którego wieje wiatr	● analizuje zapisane podczas obserwacji wyniki pomiaru temperatury ● wskazuje jednostki pomiaru, w jakich mierzy się ciśnienie atmosferyczne, opady, prędkość wiatru	● podaje przykład kraju, w którym stosuje się skalę Farenheita ● przelicza stopnie Celsjusza na stopnie Farenheita
3	Czym są opady i osady	● podaje, z czego mogą być	● podaje nazwę przemiany stanu	● wyjaśnia, co to jest mgła ● rozpoznaje i nazywa	● wyjaśnia, w jakich warunkach chmury	● bada doświadczalnie powstawanie chmury

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
	atmosferyczne?	zbudowane chmury - rozpoznaje symbole pogody dotyczące zachmurzenia - podaje przykłady opadów atmosferycznych - zapisuje parametry pogody obserwowane w ciągu dnia	skupienia, dzięki której powstają chmury - dzieli opady na te, które mają stan skupienia stały i ciekły - rozpoznaje na mapie pogody symbole dotyczące opadów	symbole stosowane na mapach pogody - podaje przykłady różnych opadów ze względu na ich intensywność - podaje przykłady osadów atmosferycznych i ich stan skupienia	mogą być zbudowane z kryształków lodu - wyjaśnia, czym się różnią opady od osadów atmosferycznych - charakteryzuje warunki, w jakich powstają: rosa, szron, szadź i gołoledź - opisuje prognozę pogody na podstawie mapy pogody - dokonuje analizy danych zebranych w kalendarzu pogody	oraz szronu odczytuje prognozę pogody dla swojej miejscowości, korzystając z internetowych serwisów pogodowych
4	Jakie zjawiska pogodowe są groźne?	- podaje przykłady groźnych zjawisk pogodowych - wyjaśnia skrót RCB	- rozpoznaje groźne zjawiska pogodowe przedstawione na ilustracjach - podaje przykłady sytuacji, w których możemy otrzymać alert RCB - wyjaśnia, jakie niebezpieczeństwo jest związane z upałem, burzą, huraganem - podaje przykłady innych groźnych zjawisk pogodowych	- charakteryzuje poznane groźne zjawiska pogodowe - wymienia w kolejności kolory tęczy - podaje przykłady bezpiecznych zachowań w czasie upału, burzy, huraganu - wskazuje, jakie niebezpieczeństwo jest związane z zawieją i zamiecią śnieżną	- porządkuje groźne zjawiska pogodowe w zależności od pory roku, w której najczęściej występują - wyjaśnia powstawanie tęczy - wskazuje, jakie niebezpieczeństwo związane jest z silną mgłą, trąbą powietrzną i gołoledzią - wyjaśnia, czym są orkany	- projektuje doświadczenie pozwalające zobaczyć kolory tęczy - wyszukuje informacje na temat obliczenia odległości burzy na podstawie czasu między błyskawicą a grzmotem
5	Co ma wspólnego pogoda ze Słońcem?	wyjaśnia pojęcia wschód, zachód słońca, dzień, noc,	omawia pozorną wędrówkę słońca nad widnokresem	omawia zmiany temperatury powietrza w ciągu dnia	- wyjaśnia pojęcia świt i zmierzch - omawia zmiany długości	podaje przykłady z życia codziennego, w których przydaje się wiedza na

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		dość - wskazuje na widnokręgu lub schemacie miejsca wschodu, zachodu słońca w ciągu doby - podaje porę dnia, gdy cień jest najkrótszy i najdłuższy w ciągu doby	- wyjaśnia, czym jest górowanie słońca i południe słoneczne - podaje porę dnia, gdy cień jest najkrótszy i najdłuższy w ciągu roku	- wyjaśnia zależność między wysokością słońca a długością cienia w ciągu dnia - podaje przykład, jak można wykorzystać kierunek cienia do oznaczenia kierunków świata	cienia w ciągu dnia wskazuje zależności między wysokością słońca a temperaturą w ciągu dnia	temat zmian temperatury i długości cienia w ciągu dnia
6	Jak zmienia się pogoda w różnych porach roku?	- podaje nazwy kalendarzowych pór roku i daty ich rozpoczęcia - podaje dwa przykłady zmian zachodzących w przyrodzie charakterystycznych dla każdej pory roku - podaje nazwy pór roku gdy w Polsce dzień jest najdłuższy i najkrótszy	- dostrzega zależność między wysokością słońca a długością cienia w ciągu dnia i w ciągu roku - dopasowuje zjawiska pogodowe do pory roku, w której najczęściej występują	- rozpoznaje porę roku na podstawie daty z kalendarza - określa miejsca wschodu i zachodu słońca w różnych porach roku, podając skróty międzynarodowe kierunków świata	- opisuje zmiany w położeniu słońca nad widnokręgiem w ciągu roku - stosuje określenia: przesilenie, równonoc - podaje nazwy termicznych pór roku	- wyjaśnia, dlaczego Australijczycy święta Bożego Narodzenia spędzają na plaży - podaje przykłady innych państw, w których pory roku są „odwrotnie” niż na półkuli północnej
7	Podsumowanie działu	wszystkie wymagania z lekcji 1–6				
DZIAŁ IV. Ja i moje ciało						

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
1	Jak jest zbudowane moje ciało?	wymienia kolejne stopnie hierarchicznej budowy swojego ciała (komórka, tkanka, narząd, układ, organizm)	- definiuje komórkę i tkankę - wymienia 3 z 6 podanych układów narządów	- wymienia wszystkie 6 układów narządów - potrafi przyporządkować narząd do jego układu	- wyjaśnia, jakie funkcje pełnią układy narządów w jego ciele - odróżnia i nazywa układy umieszczone na rysunku	wyszukuje informacje na temat różnic w budowie anatomicznej kobiety i mężczyzny
2	Co się dzieje z moją zjedzoną kanapką?	- wymienia składniki pokarmowe (białka, cukry, tłuszcze, sole mineralne, witaminy) - wymienia narządy układu pokarmowego - wymienia 2 z 4 funkcji układu pokarmowego	- wyjaśnia, jaką funkcję pełnią białka, cukry i tłuszcze - wymienia gruczoły trawienne - wymienia wszystkie funkcje układu pokarmowego	- określa składniki pokarmowe znajdujące się w jego posiłkach - wyjaśnia rolę narządów przewodu pokarmowego	- odróżnia pojęcie przewód pokarmowy i układ pokarmowy - opisuje proces trawienia, używając pojęcia "enzymy trawienne"	- wyjaśnia ogólną rolę gruczołów: ślinianek, wątroby i trzustki - proponuje doświadczenie pozwalające udowodnić działanie śliny
3	Dlaczego oddychamy?	- wymienia narządy układu oddechowego - omawia funkcję płuc	- wymienia elementy dróg oddechowych - wyjaśnia rolę układu oddechowego - wskazuje narządy odpowiedzialne za powstawanie głosu	- rozpoznaje na rysunku poszczególne elementy układu oddechowego - ilustruje działanie strun głosowych	- opisuje mechanizm wdechu i wydechu - wyjaśnia rolę rzęsek pokrywających drogi oddechowe	porównuje na wykresach skład powietrza wdychanego i wydychanego, wskazując różnice
4	Do czego jest mi potrzebna krew?	- wyjaśnia, że układ krwionośny budują serce i naczynia krwionośne - wymienia składniki	- odróżnia żyłę od tętnicy na podstawie kierunku przepływu krwi (od serca i do serca) - wyjaśnia funkcje	- charakteryzuje role substancji transportowanych przez krew - wyjaśnia czym jest	- dowodzi, że wysięk fizyczny powoduje przyspieszenie tętna - wskazuje położenie serca na	przygotowuje plakat/lapbook dotyczący budowy krwi i badań laboratoryjnych krwi

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		krwi • wymienia 2 z 4 funkcji układu krwionośnego	składników krwi (płytek, krwinek białych i czerwonych) • wymienia wszystkie funkcje układu krwionośnego	tętno/puls • mierzy własne tętno/puls	schemacie/rysunku oraz na własnym ciele	
5	W jaki sposób się poruszam?	• wymienia składniki układu ruchu	• wyjaśnia pojęcie „stawy”	• wyjaśnia, w jaki sposób mięśnie są połączone ze szkieletem	• porównuje zakres ruchów różnych stawów we własnym ciele	• proponuje tygodniowy jadłospis produktów zdrowych dla kości
		• wymienia składniki szkieletu (czaszkę, klatkę piersiową, kręgosłup, kości kończyn)	• wskazuje na rysunku elementy układu kostnego	• wyjaśnia rolę mięśni w poruszaniu się	• uzasadnia, dlaczego pokarmy zawierające wapń i białko są ważne dla zdrowia kości • dowodzi, że sole mineralne nadają kości twardość	
6	Dlaczego moje ciało się zmienia?	• wymienia narządy męskiego i żeńskiego układu rozrodczego • wymienia 3 zmiany zachodzące w ciele chłopców i dziewcząt podczas dojrzewania	• wskazuje na rysunku i nazywa narządy płciowe męskie i żeńskie • wymienia wszystkie zmiany zachodzące podczas dojrzewania chłopców i dziewcząt	• wyjaśnia rolę hormonów podczas dojrzewania • wyjaśnia, czym jest menstruacja • omawia funkcje układu rozrodczego	• wskazuje czynności higieniczne, które wpływają na zdrowie układu rozrodczego • ocenia wpływ długości snu na swoje zdrowie • określa rolę jąder i jajników	• uzasadnia różnice w budowie układów: żeńskiego i męskiego i wyjaśnia ich znaczenie dla pełnionych funkcji
7	W jaki sposób mój organizm odbiera informacje?	• wymienia narządy układu nerwowego (mózgowie, rdzeń i nerwy)	• przyporządkowuje nazwy zmysłów do nazw narządów zmysłów • wymienia bodźce	• wyjaśnia rolę receptorów w odbieraniu bodźców ze środowiska	• opisuje budowę układu nerwowego • bada współdziałanie zmysłów węchu i smaku	• uzasadnia rolę wzroku, węchu i smaku w ostrzeganiu człowieka o zagrożeniach

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		wymienia narządy zmysłów	odbierane przez narządy zmysłów	wyjaśnia działanie narządów zmysłów		
8	Jak moje ciało broni się przed chorobami?	- wymienia główne czynniki chorobotwórcze (bakterie i wirusy) - podaje nazwy minimum 5 chorób wywoływanych przez bakterie - podaje nazwy minimum 5 chorób wywoływanych przez wirusy	- wyjaśnia, czym są czynniki chorobotwórcze - wymienia 4 drogi zakażenia - definiuje pojęcia: odporność i profilaktyka	- wskazuje minimum 4 choroby przenoszone drogą oddechową - omawia przyczyny zatruć - proponuje działania profilaktyczne chorób zakaźnych	- proponuje czynności, które pozwolą ustrzec się przed chorobami zakaźnymi - opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych - wskazuje szczepienie jako jedną z dróg profilaktyki chorób zakaźnych	przygotowuje plakat dotyczący wybranej choroby zakaźnej zawierający informacje o drodze zakażenia, objawach i leczeniu
9	Jak dbać o zdrowie?	- wymienia 3 z 5 zaproponowanych zasad zdrowego stylu życia - wskazuje zasady zdrowego odżywiania	wymienia wszystkie zasady zdrowego stylu życia	proponuje działania, które przyczynią się realizacji zasad zdrowego stylu życia	- wyjaśnia rolę aktywności fizycznej - omawia swoją dietę, oceniając ją pod kątem zróżnicowania	przedstawia plan swojego dnia uwzględniający wszystkie zasady zdrowego stylu życia
		wylicza minimum 5 owoców i warzyw	wyjaśnia, jak zasady zdrowego stylu życia wpływają na zdrowie	- charakteryzuje poszczególne zasady higieny i je omawia - definiuje pojęcie „dieta”	- analizuje skład talerza zdrowego żywienia - proponuje jadłospis zgodny z zasadami zdrowego żywienia	
10	Dlaczego nałogi są niebezpieczne?	wymienia alkohol, papierosy, e-papierosy,	- definiuje pojęcie „używki” - wyjaśnia wpływ	uzasadnia, że fonoholizm jest niebezpieczny dla	proponuje działania, które mogą zmniejszyć ryzyko fonoholizmu	przygotowuje plakat lub prezentację na temat szkodliwości napojów

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		narkotyki i dopalacze oraz napoje energetyzujące jako używki wymienia skutki fonoholizmu	wymienionych używek na organizm człowieka wyjaśnia, czym jest uzależnienie	zdrowia wskazuje negatywne skutki nadużywania alkoholu i innych używek	ocenia na podstawie formularza pytań stopień uzależnienia od telefonu	energetyzujących
1 1	Jak udzielić pierwszej pomocy?	- wymienia podstawowy skład apteczki - wymienia nr 112 jako główny numer alarmowy	- wskazuje przeznaczenie przedmiotów będących na wyposażeniu apteczki - wyjaśnia, jak zadzwonić na numer alarmowy gdy telefon jest zablokowany	- wyjaśnia, jak udzielić pierwszej pomocy w sytuacji oparzeń, ugryzień, ukąszeń, ran lub spożycia trucizny, np. nieznanego grzyba - wybiera sposób udzielenia pomocy adekwatny do opisanego zagrożenia	- wymienia czynności, które należy podjąć w sytuacji wypadku, np. upadku z dużej wysokości - ocenia zasadność użycia rękawic jednorazowych podczas opatrywania ran	wykonuje opatrunek wybranej części ciała, np. przedramienia
1 2	Podsumowanie działu	wszystkie wymagania z lekcji 1–11				
DZIAŁ V. Krajobraz wokół nas						
1	Czy wszystkie krajobrazy są takie same?	- podaje definicję krajobrazu - dzieli krajobrazy na naturalne i kulturowe - podaje przykłady krajobrazów naturalnych i kulturowych	- wymienia, z czego składa się krajobraz - rozpoznaje elementy krajobrazu należące do przyrody ożywionej i nieożywionej - odróżnia składniki przyrody od wytworów działalności człowieka	- opisuje wybrany typ krajobrazu, biorąc pod uwagę widoczne składniki krajobrazu - rozpoznaje w terenie i podaje nazwy składników środowiska antropogenicznego najbliższej okolicy	- podaje zależności między nieożywionymi a ożywionymi składnikami przyrody - porównuje ze sobą krajobrazy naturalne i kulturowe	- podaje przykład zależności między składnikami krajobrazu - przygotowuje prezentację na temat krajobrazu najbliższej okolicy

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
2	Czy to minerał czy skała?	● podaje definicję skały ● wymienia po jednym przykładzie skał litych, zwięzłych i luźnych ● obserwuje skałę i wymienia jej dwie cechy, np. barwę, twardość	● wyjaśnia, że skały są zbudowane z minerałów ● wymienia kryteria podziału skał ● przyporządkowuje skały do odpowiedniej grupy ● podaje przykłady 2–3 skał występujących w najbliższej okolicy	● podaje przykłady minerałów ● wyjaśnia, czym różnią się skały magmowe, osadowe i przeobrażone oraz lite, zwięzłe i luźne ● określa, jakich skał jest najwięcej w okolicy szkoły	● wyjaśnia, co to są surowce mineralne i kamienie szlachetne ● wskazuje w Polsce regiony występowania różnych rodzajów skał ● opisuje i rozpoznaje różne rodzaje skał	● wyjaśnia, dlaczego cegła i beton nie należą do skał ● podaje przykłady różnego zastosowania skał ● tworzy i prezentuje klasie własną kolekcję skał
3	Czy każde wzniesienie to góra?	● nazywa trzy główne formy ukształtowania powierzchni ● podaje nazwy naturalnych wypukłych form terenu ● tworzy model pagórka	● rozpoznaje po opisie główne formy ukształtowania powierzchni ● wskazuje na ilustracji formy wypukłe ● nazywa elementy wzniesienia i wskazuje je na ilustracji lub modelu	● podaje kolory, jakimi na mapie hipsometrycznej są zaznaczone niziny, wyżyny i góry ● wyjaśnia różnicę między pagórkami, wzgórzem i górą ● dzieli formy wypukłe na naturalne i antropogeniczne	● rozpoznaje główne formy ukształtowania powierzchni występujące w najbliższej okolicy ● podaje przykłady form antropogenicznych ● porównuje ze sobą pagórek i górę, podając dwie cechy wspólne i dwie roznice	● odczytuje przykładowe nazwy nizin wyżyn i gór, korzystając z mapy hipsometrycznej Polski ● wyjaśnia, co to jest wysokość względna
4	Czym różnią się formy wypukłe od wklęsłych?	● wymienia nazwy naturalnych wklęsłych form terenu ● rozpoznaje na ilustracji dolinę rzeczną ● wskazuje 2 różnice między formą wypukłą i wklęsłą	● rozpoznaje na ilustracjach naturalne wklęsłe formy terenu ● tworzy model doliny rzecznej ● rozpoznaje elementy doliny rzecznej ● porównuje formy wklęsłe i wypukłe	● opisuje wygląd wybranej wklęsłej formy terenu ● odróżnia górską dolinę rzecznią od nizinnej ● podaje przykłady antropogenicznych wklęsłych form terenu i ich znaczenie dla człowieka	● wskazuje na ilustracji lub modelu doliny rzecznej elementy jej budowy ● podaje przykłady wpływu ukształtowania powierzchni na inne elementy przyrody oraz na działalność człowieka ● rozpoznaje i nazywa	● dokumentuje występowanie wypukłe i wklęsłe formy terenu najbliższej okolicy np. w formie zdjęć ● wyszukuje w dostępnych źródłach informacji o formach wklęsłych w Polsce, które są cenne

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
				podaje różnice między kotliną a doliną	wklęsłe formy terenu w najbliższej okolicy wyjaśnia, w jaki sposób człowiek wykorzystuje formy ukształtowania terenu do własnych potrzeb	krajobrazowo i stanowią atrakcję turystyczną. Podaje 4–5 przykładów.
5	Jak woda zmienia krajobraz?	- wskazuje, której wody jest na Ziemi więcej – słonej czy słodkiej - nazywa biegi rzeki - podaje przykłady form terenu, które powstały przy udziale rzek oraz wód mórz i oceanów	- określa proporcje między rodzajami wód na Ziemi - wyjaśnia, co to jest źródło i ujście rzeki - opisuje wygląd doliny rzecznej w biegu górnym, dolnym i środkowym	- rozróżnia rodzaje wód płynących - wyjaśnia, w jaki sposób powstają: wydma, klif, dolina, meandry - dopasowuje formę terenu do biegu rzeki, w którym możemy ją najczęściej zaobserwować	- wyjaśnia, dlaczego tylko niewielka część zasobów wodnych jest zdatna do picia - wskazuje na mapie źródło i ujście rzeki Wisły - korzystając z mapy rozróżnia trzy biegi rzeki Wisły	opisuje przykłady wpływu wody na krajobraz
6	Jak człowiek zmienia krajobraz?	- rozróżnia krajobraz miejski, wiejski i przemysłowy - wyjaśnia pojęcie „degradacja środowiska” - podaje: nazwę miejscowości, w której mieszka lub w której znajduje się jego szkoła, opisuje jej położenie oraz cechy wyróżniające	- podaje 3–4 przykłady zmian wywołanych działalnością człowieka w krajobrazie miejskim, wiejskim i przemysłowym - dokonyuje oceny krajobrazu najbliższej okolicy - proponuje, jakie mogą być źródła nazw różnych miejscowości	- obserwuje zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy wywołane działalnością człowieka, podaje ich przykłady - wskazuje negatywne i pozytywne zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy wywołane działalnością człowieka - podaje przykłady nazw miejscowości pochodzących od nazwiska ich założyciela,	- wyjaśnia, w jaki sposób krajobraz naturalny zmienia się w antropogeniczny - podaje przykłady pierwotnych krajobrazów - podejmuje próbę ustalenia pochodzenia nazwy swojej miejscowości	- uzasadnia istnienie zależności między składnikami środowiska przyrodniczego a składnikami środowiska antropogenicznego - opisuje zmiany w krajobrazie, np. na przestrzeni 10, 20, 50 lat (na podstawie rozmowy z rodziną), przygotowuje plakat lub prezentację na ten temat

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
				cech krajobrazu lub zawodu wykonywanego przez mieszkańców		prezentuje informacje dotyczące pochodzenia nazwy swojej miejscowości
7	Jak chronić przyrodę?	- wymienia formy ochrony przyrody występujące w Polsce - podaje kilka sposobów, w jakie uczeń klasy 4. może chronić przyrodę i środowisko	- podaje cechy parku narodowego, krajobrazowego, rezerwatu przyrody, pomnika przyrody - podaje przykłady gatunków wymarłych - wyszukuje na mapie parki narodowe, wskazuje ich liczbę i nazwę największego, najmniejszego, najstarszego i najmłodszego parku narodowego	- wyjaśnia różnicę między ochroną przyrody a ochroną środowiska - wyjaśnia, na czym polega ochrona gatunkowa - proponuje działania, które pozwalają na co dzień chronić przyrodę i środowisko	- wskazuje na mapie park narodowy położony najbliżej miejsca zamieszkania - wymienia miejsca występowania w najbliższej okolicy innych obszarów chronionych, pomników przyrody - uzasadnia potrzebę ochrony środowiska i przyrody	- prezentuje klasie informacje o 2–3 obiektach chronionych najbliższej okolicy - wyszukuje informacje na temat planowanych nowych miejsc ochrony przyrody w Polsce
8	Podsumowanie działu	wszystkie wymagania z lekcji 1–7				
DZIAŁ VI. Korzystamy z mapy						
1	Jak wykonać szkic?	- wyjaśnia, co to jest szkic - wymienia nazwy przyrządów służących do pomiaru odległości - podaje, w jakich jednostkach można	- wymienia podstawowe elementy szkicu - mierzy odległość za pomocą taśmy mierniczej	- wymienia sytuacje z życia codziennego, w których przydaje się umiejętność tworzenia szkicu - orientuje wykonywany szkic - mierzy odległości za pomocą kroków,	- porównuje dokładność pomiarów wykonanych za pomocą taśmy mierniczej i kroków - rysuje szkic okolicy szkoły zgodnie z instrukcją	- wykorzystuje inny niż taśma miernicza i kroki sposób na pomiar odległości w terenie - rysuje szkic z zastosowaniem legendy i zaznaczeniem przybliżonych odległości

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
		podać odległości w terenie wykonuje prosty szkic okolicy		przelicza odległość na centymetry		
2	Jak narysować plan?	- przedstawia plan przedmiotu jako jego rzut z góry - wyjaśnia, do czego służy skala	- rysuje mały przedmiot w skali 1:1 - wyjaśnia, dlaczego do narysowania planu niektórych przedmiotów należy zastosować skalę - podaje rozmiar rzeczywisty przedmiotu, którego wymiary na planie wynoszą 1 cm × 1 cm	- rysuje przedmiot w skali innej niż 1:1 - przelicza odległości w skali	- rysuje plan pokoju o znanych wymiarach z zastosowaniem skali - przelicza jednostki (metry na centymetry)	samodzielnie rysuje plan np. pokoju, boiska, klasy, dokonując pomiarów i dobierając odpowiednią skalę
3	Czym różni się plan od mapy?	- wyjaśnia, co to jest plan i mapa - wymienia cechy każdego planu i mapy	- podaje różnicę między planem a mapą - porównuje skale ze sobą (mniejsza, większa)	- porównuje szczegółowość map o różnych skalach - korzysta z planu	- wyjaśnia, dlaczego globus nie jest mapą - podaje przykłady map wykonanych w różnej skali - wyjaśnia, dlaczego plan zawiera dużo szczegółów	- korzysta z atlasu, porównując ze sobą skalę i szczegółowość różnych rodzajów map - odszukuje na mapie świata siatkę kartograficzną a na globusie siatkę geograficzną
4	Czy mapę można czytać?	- wymienia elementy mapy - rozpoznaje znaki topograficzne w legendzie mapy	wskazuje na mapie poszczególne elementy (tytuł, treść, legendę, skalę)	- rozpoznaje różne zapisy skali, potrafi je prawidłowo odczytać - wyjaśnia pojęcie znaki kartograficzne	wyjaśnia, do czego na mapie jest potrzebna legenda	korzysta z map cyfrowych do zaplanowania trasy wycieczki
			wyjaśnia, w jaki sposób	interpretuje znaki	podaje przykłady	odnajduje na mapie

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
			na mapach zaznacza się kierunek północny ● odczytuje informacje z mapy, posługując się legendą	zamieszczone na różnych mapach	znaków punktowych, liniowych i powierzchniowych ● wskazuje różnice między mapą cyfrową a tradycyjną	położenie różnych obiektów geograficznych
5	Jak wykorzystać mapy do planowania wycieczki?	● wyjaśnia, co to znaczy zorientować mapę ● odczytuje informacje z legendy przydatne podczas planowania wycieczki	● wyjaśnia, jak zorientować mapę za pomocą kompasu ● wyjaśnia, w jaki sposób obliczyć odległość rzeczywistą, korzystając ze skali liczbowej i podziałki liniowej	● wyjaśnia, jak zorientować mapę za pomocą obiektów w okolicy ● podaje odległość rzeczywistą na podstawie odległości na mapie	● orientuje mapę za pomocą kompasu lub obiektów w terenie ● korzysta z mapy turystycznej podczas planowania wycieczki po nieznanym terenie	● samodzielnie przygotowuje plan wycieczki, korzystając z planu i mapy wielkoskalowej; prezentuje klasie opracowany plan wycieczki
6	Podsumowanie działu	● wszystkie wymagania z lekcji 1–5				
DZIAŁ VII. Na wycieczce						
1	Jak zachować bezpieczeństwo na wycieczce?	● wymienia rodzaje wypoczynku ● wymienia zagrożenia pogodowe (burza, upał) ● wylicza zasady ruchu drogowego, które dotyczą pieszego	● proponuje przykłady wypoczynku biernego i czynnego ● wyjaśnia, jak należy zachowywać się w czasie burzy ● wyjaśnia, jak chronić się przed skutkami upału	● określa typ wypoczynku po podanej nazwie, zdjęciu lub rysunku ● wybiera właściwe ubranie na wycieczkę	● analizuje swój dzień, określając ile czasu poświęca na wypoczynek czynny i bierny ● uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad turysty i analizuje każdą z nich	● projektuje plakat zawierający znaki lub piktogramy opisujące zasady zachowania się wobec przyrody w najbliższym otoczeniu szkoły
2	Jak wykorzystać	● wymienia	● podaje nazwy	● proponuje odpowiedni	● dowodzi, że pomiędzy	● wykonuje

N r	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
	swoją wiedzę w terenie?	przyrządy do prowadzenia obserwacji przyrodniczych, które warto zabrać na wycieczkę ● dokonuje obserwacji zgodnie z instrukcją nauczyciela	przyrządów do prowadzenia obserwacji i pomiarów zaprezentowanych przez nauczyciela (mogą być na zdjęciu lub rysunku)	zestaw narzędzi do pracy w terenie, dostosowany do celu obserwacji	wysokością drzewa i długością jego cienia istnieje zależność pozwalająca obliczyć wysokość drzewa ● określa wiek drzewa na podstawie jego obwodu zmierzonego na wysokości 130 cm nad ziemią	dokumentację fotograficzną napotkanych tropów zwierząt i określa, które zwierzęta je pozostawiły
3	Co ciekawego można zobaczyć w okolicy szkoły?	● podaje przykłady roślin rosnących w pobliżu szkoły ● podaje cechy roślin nadających się na żywoptoty ● wskazuje miejsca w pobliżu szkoły, gdzie możemy zaobserwować elementy przyrody	● rozpoznaje znane gatunki roślin rosnących w pobliżu szkoły ● obserwuje zwierzęta w pobliżu szkoły	● korzysta z przewodnika lub aplikacji do rozpoznawania roślin w celu oznaczenia nieznanymi roślinami w okolicy szkoły ● odróżnia pokrzywę od jasnoty	● prowadzi obserwacje przyrody żywej i nieożywionej w pobliżu szkoły ● wyjaśnia, dlaczego tereny zielone są potrzebne zwierzętom i człowiekowi	● tworzy album przyrodniczy zawierający min. 5 zdjęć i krótkie opisy obserwowanych elementów przyrody żywej i nieożywionej, które znajdują się w pobliżu szkoły
4	Podsumowanie działu	● wszystkie wymagania z lekcji 1–3				

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

1. Program nauczania: K. Przybysz, A. Romańska - *Program nauczania dla II etapu edukacyjnego. Klasa 4 szkoły podstawowej - Poznajemy przyrodę.*
2. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z przyrody.
3. Statut Szkoły Podstawowej nr 1 w Legionowie.

